

SOCIAAL WERK BETEKENT OOK OPKOMEN VOOR MENSENRECHTEN

MANIFEST VOOR MENSWAARDIGHEID

INZICHTEN EN HANDVATTEN, NOVEMBER 2023

'Is wereldvrede nog slechts een idealisme?'

BEWEEGREDENEN: Waarom wij dit doen

De wereld lijkt op z'n kop te staan. Al die vreselijke berichten vanuit Oekraïne en elders in de wereld en nu ook uit Israël en de Palestijnse gebieden. Het roept van alles op, ook bij onze doelgroepen en ook bij onszelf.

Welzijnswerkers zijn sociale activisten en komen in hun dagelijkse praktijk op voor de belangen van mensen. Dat moet ook, niet iedereen kan dat zelf. Bovendien zijn wij er om te ondersteunen.

Het is aan ons om signalen af te geven en onderwerpen die thematisch worden, te agenderen. Wij staan in continu middenin in de maatschappij en weten wat er speelt. Door onze plek in netwerken kunnen wij de optelsom maken van issues die leiden tot onrust of andere effecten.

Grote onderwerpen in de wereld kunnen een onmachtig gevoel geven. Bij onmacht wil je je stem laten horen. Daar is lef voor nodig, wij willen communicatie en verbinding stimuleren. Iedere stem is er één, en hoe meer mensen hun stem laten horen, hoe meer verschil we kunnen maken.

"Je kan tegenwoordig niks meer zeggen"

Wereldse onderwerpen worden discussies aan de keukentafel. Op sociale media fikken mensen elkaar af met harde woorden, in communities worden mensen gecancelled om hun uitingen. We horen dat mensen zich in de huidige realiteit monddood gemaakt voelen. In hun eigen omgeving als persoon, of als groep door bijvoorbeeld de politiek. De vrijheid van meningsuiting is een van de pijlers van onze Nederlandse samenleving, maar we leveren er ernstig op in. Een mening zorgt meer dan eens voor negatieve gevolgen, soms zelfs verstrekkend.

Toenemende polarisatie

Meningen worden anoniemer, wie durft nog op te staan? Toch gebeurt dat nog, we blijven een mondig volk. Meningen worden radicaler. Meningen zijn niet altijd gebaseerd op de juiste feiten, een informatie is door de overkill moeilijk te duiden en voor sommigen überhaupt moeilijk te begrijpen.

Praten is roepen geworden, voor sommige mensen. Bij roepen horen we elkaar steeds minder. We staan meer tegenover elkaar. Roepen naar elkaar vertrappt de diepgang in dialoog.

De verschillende meningen zorgen voor verschillen tussen mensen. We luisteren minder naar elkaar en begrijpen elkaar minder. We leven meer en meer in verschillende groepen naast elkaar, in plaats van met elkaar. Er zijn steeds meer individuen die helemaal nergens bij horen. Velen voelen zich onbegrepen. Sterker nog: ze begrijpen deze wereld niet meer.

Verzwakte rechtsorde

Stijgende verdeeldheid onder mensen is zorgwekkend. Onze democratie staat sterk onder druk; hoe leven wij in dit land nog SAMEN? Waarover kunnen wij SAMEN beslissen? Zijn wij in staat om ons land beter te organiseren? Alle mensen zijn gelijk, maar velen voelen zich tweederangsburger.

Mensenrechten worden geschonden

De grondrechten van de mens zijn vervaagd. In een werkende democratie heeft elk mens recht op veiligheid en een waardig bestaan. Maar het functioneert te weinig, daar dealen veel mensen in Nederland mee in hun dagelijks leven.

Mondiaal is de situatie extremer. In landen met oorlog, geweld, moord, gijzelingen, voedseltekorten, woningverwoesting en slechte hygiëne is de veiligheid nergens te bekennen. We zien dat mensen zich geen mens meer voelen, wat is hun leven nog waard?

“De tegenstelling van vrede is niet onvrede”

UITGANGSPUNTEN: Wie wij zijn

Onze taak is...

- **Signaleren**
- **Bespreekbaar maken**
- **Belangen behartigen**
- **Ondersteunen en begeleiden**

Elke welzijnsorganisatie spreekt zich uit in een missie om de levens van mensen positief te beïnvloeden. Het zit in het DNA van welzijnswerkers om mensen te helpen.

“Sociaal werk is geen neutrale waarden- of machtsvrije praktijk, maar heeft essentieel een sociaal, politiek en ethisch karakter. Sociaal werk is een “mensenrechtenberoep”! Sociaal werkers proberen elke dag opnieuw uitsluiting van mensen in de samenleving op te heffen, en bij te dragen aan sociale rechtvaardigheid en menselijke waardigheid’.

Citaat uit: <https://www.socialevraagstukken.nl/stel-mensenrechten-centraal-in-het-sociaal-werk/>

Welzijnswerkers staan niet neutraal in vraagstukken en discussies over mensen. Wij kiezen kant, voor de mens.

- **Welzijnswerkers verbinden mensen, dat is onze kerntaak.**

Onze inzet is nodig om de situatie van nu te kaderen zodat mensen samen met ons de situatie kunnen duiden. Met een onderzoekende houding organiseren wij dialoog met diepgang. Zodat mensen luisteren naar elkaar en elkaar leren begrijpen. Begrip zorgt voor verbondenheid.

- **Welzijnswerkers werken elke dag lokaal aan wereldvrede**

Welzijnswerkers dragen bij aan een vreedzame samenleving. Wij zijn pro mensen en kiezen voor de rechten van de mens. Wij willen de onderlinge compassie laten groeien.

Uit de Beroepscode Sociaal Werk

‘Normen in relatie tot de samenleving

In het laatste deel van de Beroepscode wordt de rol beschreven van een professional sociaal werk in de maatschappij. Een professionals zet zich in voor emancipatie en empowerment van mensen en signaleert als dit wordt tegengehouden door bepaald beleid.’

Welzijnswerkers sluiten met de Beroepscode aan bij fundamentele mensen- en kinderrechten, zoals beschreven in internationale verdragen en de Grondwet. Bijvoorbeeld bij de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, internationale verdragen rond de rechten van het kind en conventies over burger en politieke rechten en de uitbanning van discriminatie.

De basis van ons werk wordt aan het wankelen gebracht. Het is nu tijd om onszelf belangrijker te maken. Wij zijn de hoeders van de democratie!

OPROEP: SPREEK JE UIT EN STA OP VOOR MENSENRECHTEN

Onder sociaal werkers heerst een gevoel van machteloosheid omdat wij ervaren dat ons land binnen onze eigen grenzen onvoldoende werkt aan het verbeteren van mensenrechten. Over onze grenzen heen gebruiken onze politieke leiders hun macht niet om het schenden van mensenrechten af te keuren!

Daarom voelen wij de urgentie om ons uit te spreken! Wie komt er op voor mensen, dat zijn welzijnswerkers!

Wij staan op voor mensenrechten wereldwijd.

Wij geloven als welzijn dat de rechten van álle mensen, onder álle omstandigheden, gerespecteerd dienen te worden. Niet álleen in Nederland, maar ook elders in de wereld. Niet alleen in tijden van vrede, maar ook in tijden van oorlog.

Wij zijn van mening dat de reactie vanuit de regering op de gebeurtenissen in Israël en de Palestijnse gebieden;

- tot polarisatie tussen groepen inwoners in Nederland heeft geleid;
- de indruk heeft gewekt dat Nederland onvoldoende opkomt voor het internationaal en het humanitair recht (oorlogsrecht).

Wat zij moeten doen

Onze regering heeft volgens artikel 90 van de Nederlandse grondwet, expliciet de opdracht om zich actief in te zetten voor de bevordering van de internationale rechtsorde. Den Haag wordt niet voor niks de stad van de vrede genoemd, door de aanwezigheid van o.a. het Vredespaleis. Wij vragen onze regering daarom met klem om zich pro-actief in te zetten voor een duurzame vrede.

Wij vragen daarom namens onze beroepsgroep aan onze politieke leiders:

- te gaan staan voor onze inwoners EN voor onze beroepsgroep,
- zich uit te spreken tegen geweld,
- te gaan staan voor de internationale rechtsorde: te eisen- ongeacht welke natie, of welke partij het betreft- de rechten van ieder mens en met name ieder kind te respecteren.

Wij bedrijven als welzijnsorganisatie geen politiek, maar vinden dat wij de politiek wel mogen proberen te beïnvloeden daar waar de kernwaarden van ons werk in het geding komen.

Wat wij moeten doen

Mensen voelen onmacht en ervaren dat ze geen invloed hebben op de situatie in het midden oosten en de gevolgen daarvan. Om iets te kunnen doen komen wij als Welzijnswerkers in actie.

- Met deelnemersgroepen het dialoog zoeken over de actualiteit
- Met medewerkers dialoog organiseren over de actualiteit en effectieve handvatten bieden voor handelingsperspectief. Zie ook <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-sociale-zaken-en-werkgelegenheid/documenten/publicaties/2023/11/08/handreiking-gemeenten>. Een handreiking van het Ministerie van Sociale zaken.
- Medewerkers ontwikkelen aansluitende methodieken bij onze bestaande inzet en activiteiten over de actualiteit. Denk aan de ondersteuning bij de organisatie van een Vredeswandeling.
- Lokaal, regionaal en landelijk delen we ons standpunt en zoeken we medestanders. We gebruiken hiervoor dit manifest, ondersteund door een actiepamflet.

- We roepen partners in het sociaal werk en het totale sociaal domein op samen met ons op te staan voor mensenrechten!